

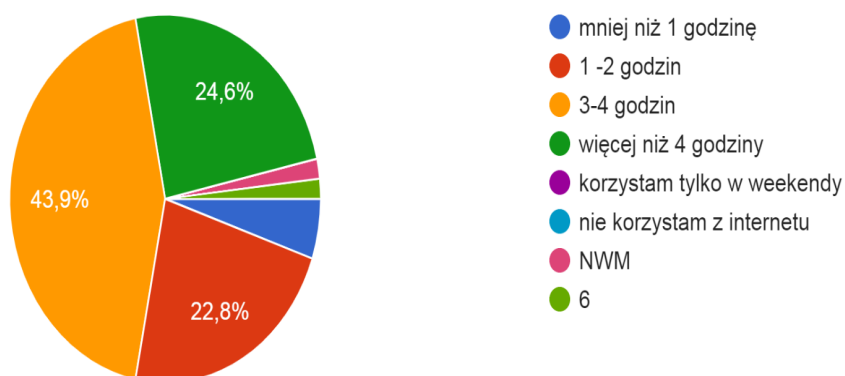
Analiza ankiet : Patotreści - luty/marzec 2023 r.

Szkodliwe treści w internecie definiuje się jako „materiały, które mogą wywołać negatywne emocje u odbiorcy lub które promują niebezpieczne zachowania”¹. Zalicza się do nich przede wszystkim pornografię, materiały ukazujące przemoc, a także treści zachęcające do zachowań szkodliwych dla zdrowia (np. używania narkotyków) lub autodestrukcyjnych (samookaleczenia, samobójstwa itp.). Treści te mogą oglądać dzieci, czego Rodzice często nie są świadomi. O skali zjawiska alarmują organizacje pozarządowe, wychowawcy, psychologowie, badacze społeczni. Przeprowadzone w lutym badanie ankietowe miało na celu zdiagnozowanie czy uczniowie naszej szkoły wiedzą co kryje się pod pojęciem : patotreści oraz czy zdarza im się oglądać tego typu nagrania . Badaniem ankietowym objęto 57 uczniów z klas IV -VIII Szkoły Podstawowej im. prof. Waleriana Pański w Turzym Polu.

Terminem dobrze opisującym treści online, których wspólnym mianownikiem jest prezentowanie zachowań patologicznych, jest słowo „patotreści”, które powstało w 2018 r. w ramach inicjatywy Rzecznika Praw Obywatelskich „Okrągły Stół RPO do walki z patotreściami w internecie”. W podpisanej przez uczestników tej inicjatywy deklaracji wspólnego przeciwdziałania tego typu zjawiskom patotreści opisano jako „wulgarne, poniżające, pełne przemocy fizycznej i słownej treści, nierzadko nagrywane pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających, z lekceważeniem prawa i zasad współżycia społecznego, które niosą demoralizujący przekaz”².

Ile czasu dziennie spędzasz w internecie?

57 odpowiedzi

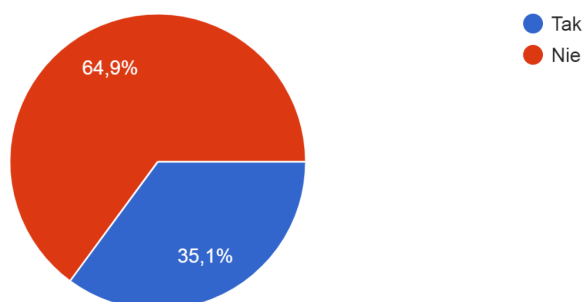
- Badanie pokazuje, iż zdecydowana większość uczniów korzysta z Internetu minimum 3 godziny dziennie.

- Najczęściej do aktywności tej wykorzystują smartfona(84%) bądź laptopa.
- Rodzice kontrolują czas spędzany w Internecie 58 % ankietowanym uczniom.
- Aktywność w internecie dotyczy najczęściej korzystania z gier (39) , serwisu internetowego YouTube (37), portali społecznościowych (28), oglądania filmów (24).

Z pojęciem patotreści/patostreamingu zetknęło się 35 % ankietowanych uczniów.

Czy kiedykolwiek zetknąłeś się z pojęciem patotreści / patostreamingu?

57 odpowiedzi

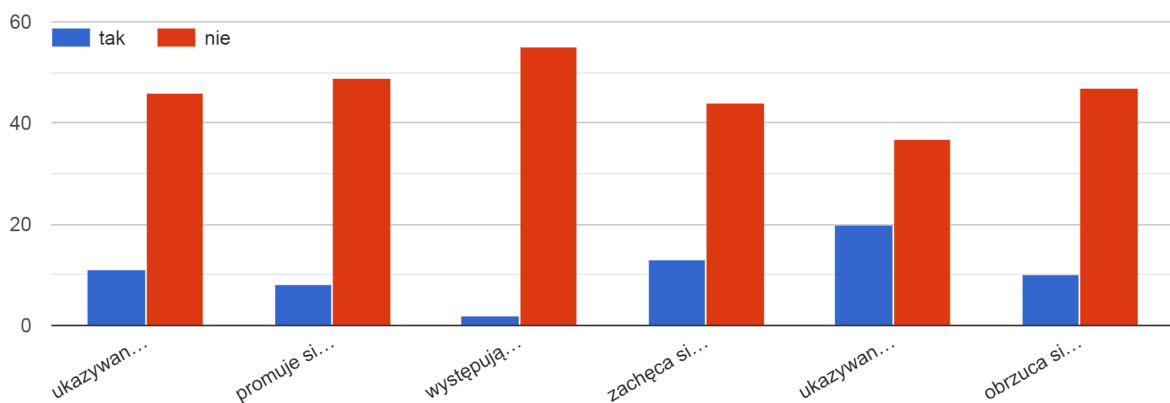

Definiują je jako:

- złe wiadomości/treści,
- treści o charakterze patologicznym (4),
- wulgarne treści,
- złe zachowania udostępniane do internetu,
- filmy nawołujące do nienawiści,
- rzecz bądź informacja na temat, której młodszy widzowie nie powinni wiedzieć
- informacje o obrażaniu kogoś lub jakieś pogróżki
- poczta elektroniczna
- treści które szkodzą zdrowiu dzieci
- zboczony listy
- darowanie np. jakiejś chorej osobie pieniądze na leczenie /wyłudzenia/(2)
- zmyślone informacje (2)
- np. „katowanie kogoś na kamerze.
- nieodpowiednie treści dla dzieci i młodzieży
- jakieś głupoty
- zbyt wielka ilość spędzonego czasu na komputerze.

Część uczniów zadeklarowało, że w ciągu ostatnich 6 miesięcy oglądała tego typu nagrania

Czy w ciągu ostatnich 6 miesięcy zdarzyło Ci się oglądać filmiki, nagrania w których:

ukazywane są różnego rodzaju akty przemocy (filmiki z bójek, znęcanie się nad młodszymi bądź słabszymi, znęcanie się nad zwierzętami) 11 46

promuje się sięganie po użytki w tym napoje energetyczne, alkohol, papierosy, 8 49

występują treści pornograficzne 2 55

zachęca się do niezdrowego odżywiania 13 44

ukazywane są relacje z robienia tzw. pranków, a więc niewybrednych i przeważnie krzywdzących żartów 20 37

obrzuca się inne osoby wyzwiskami 10 47

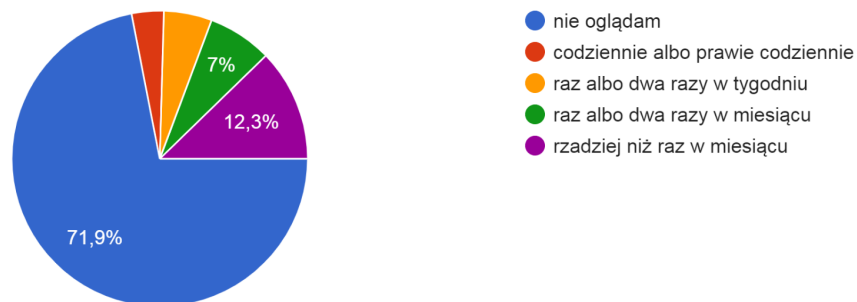
* TAK

* NIE

Głównym źródłem wiedzy są media -30%. Taki sam procent młodzieży (30%) trafiło na patotrześci przypadkiem, bądź wyświetliły się jako polecane przez strony lub aplikacje z filmami.12% .

Jak często oglądasz filmiki, nagrania pokazujące nieodpowiednie zachowania

57 odpowiedzi

Powody oglądania patotrześci przez dzieci i młodzież w opinii uczniów naszej szkoły:

- ciekawość - 14
- nuda - 24
- namowa innych osób - 11
- żeby być na czasie 13
- dla rozrywki - 9

Opinia uczniów na temat patotrześci: * TAK *NIE

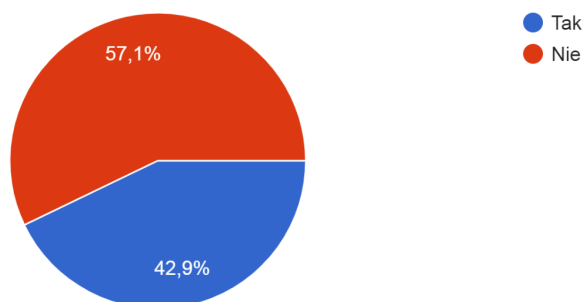
Są szkodliwe, mogą zachęcać innych do naśladowania, pokazywania zachowań	47	10
Powinny być zakazane w internecie	36	21
Są popularne wśród dzieci i młodzieży	40	17
Zamieszczanie tego typu nagrań/materiałów w internecie to dobry sposób na zarobienie pieniędzy	20	37
Niektórzy twórcy tego typu nagrań mi imponują	13	44
Pokazują prawdziwe życie	20	37

BEZPIECZEŃSTWO:

Uczniowie deklarują, iż w sytuacji napotkanych w wirtualnym świecie trudności najchętniej poprosiliby o pomoc: rodziców (43 uczniów), rówieśników (17), pedagoga (14), wychowawcę (12). Wśród odpowiedzi znalazły się również takie wskazania jak: policja (6), dyrektor (4), nauczyciel informatyki (4).

Czy rodzice kontrolują to co oglądasz w internecie ?

56 odpowiedzi

Wnioski:

1. Zdecydowana część uczniów klas IV -VIII (43 %) spędza ponad 3 godziny dziennie w sieci.
2. Powszechność i ogólnodostępność patotrześci sprawiają, że dzieci i młodzież nie tylko słyszały o takich materiałach umieszczanych w sieci (34% badanych nastolatków), lecz także same je oglądały.
3. 30% badanych deklaruje, że usłyszało o patotrześciach w mediach, np. telewizji, bądź natknęła się na nie przypadkiem. 12% respondentów przyznało, że źródło informacji o tego typu materiałach to filmy, które wyświetlają się jako polecane.
4. Patotrześci postrzegane są przez młodzież przede wszystkim jako szkodliwe, zachęcające innych do naśladowania patologicznych zachowań, a co za tym idzie powinny być zakazane w internecie. Niepokojące są opinie uczniów, którzy zgadzają się z tym, że zamieszczanie takich nagrań w sieci to dobry sposób na zarabianie pieniędzy oraz że twórcy takich filmów im imponują.
5. 20 uczniów uważa, że nagrania o charakterze patotrześci pokazują prawdziwe życie.
6. Nuda i ciekawość to najczęstszy powód oglądania tego typu materiałów przez młodzież.
7. Oglądający patotrześci robią to sporadycznie.
8. Zdecydowana większość Rodziców (57%) nie kontroluje aktywności swoich dzieci w Internecie.
9. 25 % ankietowanych uczniów odbyło rozmowy z dorosłymi na temat patotrześci.
10. Uczniowie deklarują , iż w sytuacji napotkanych w wirtualnym świecie trudności najchętniej poprosiliby o pomoc : rodziców (43 uczniów) , rówieśników (17), pedagoga (14), wychowawcę (12). Wśród odpowiedzi znalazły się również takie wskazania jak: policja (6), dyrektor (4), nauczyciel informatyki (4).

Rekomendacje:

1. Zorganizowanie warsztatów dla młodzieży nt. Wpływ patotrześci na rozwój dzieci i młodzieży.
2. Podjęcie na spotkaniach wychowawczych z rodzicami tematu patotrześci oraz uzależnienia od internetu.
3. Zorganizowanie szkolenia dla nauczycieli : Uzależnienie od internetu
4. Promowanie aktywnego stylu życia - organizacja wycieczek, zawodów sportowych.

1 Z. Polak, Szkodliwe treści [w:] A. Wrzesień (red.), Bezpieczeństwo dzieci online. Kompendium dla rodziców i profesjonalistów, s. 96–100, Fundacja Dzieci Niczyje i NASK, Warszawa 2014.

2. Deklaracja uczestników Okrągłego Stołu Rzecznika Praw Obywatelskich do walki z patotreściami w internecie.

Opracowanie: Beata Konieczna - pedagog szkolny